

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Egy évre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Személyes kérdések

Ott, hol a nemzet történelmének leggyászosabb lapjait irták meg az imént, hol az ország megmaradt kevés földjébe vetették bele a jövő reményhorgonyát a közelben, hol csak a komoly és vállvetett honmentő munkának harsány vezényszavait szabadna egyáltalán kimondani, — ott nap-nap után kicsinyes torzalkodások, komolytalan személyeskedések szenvedélyes szavai hangzanak messzire. A nemzetgyűlés tagjai, — mintha megegyeztek volna egymással, — versenyeznek abban, hogy minden napnak, minden ülésnek meg legyen a maga „személyes kérdése”, melynek elemi erővel zugó hullámai kevésbé kívánatos és legtöbbször szennyes indulatokat és heves kifakadásokat vetnek felszínre. Ezek a céltalan és elítélendő személyeskedések rendkívül káros hatással vannak az ország nyomott hangulatára és elsősorban a nemzetgyűlés elengedhetetlenül szükséges tekintélyére.

Az ország ellátatlan lakossága az eddigieknél is inségesebb és kietlenebb kemény télnak néz elébe és minden kétséget kizárólag több lelki ereje, több kívánatos és öntudatos elszántsága lenne a nélkülözések és sanyaruságok elviselésére, ha azt látná, hogy a nemzet képviselői megfeszített erővel és törhetetlen energiával dolgoznak az ő sorsának megkönnyítésén és elviselhetőbbé tételén. És nem volna kénytelen azt tapasztalni, hogy az uraknak odafönn a gyönyörű országházban fontosabb az, hogy mit mondott, vagy mit irt egyik, vagy másik kollégájuk róluk, mint az, hogy van-e liszt a kenyérhez, mely az éhenhalástól, van-e fa a fűtéshez, mely a megfagyástól mentse meg az ország tulontul meggyötört népét? Bizonyára nem gondolnak erre a kétszerkettőnél is világosabb rezultátumra a nemzetgyűlés illetékes tagjai, különben alig hisszük, hogy a magyar történelem e legszomorubb napjaiban személyes kérdésekben hangzanék el minden szó a nemzet képviselőinek törvényhozói értekezletén. Ami békés időkben megengedhető és ártalmatlan rossz volt, az ma mindenképpen elítélendő, kiküszöbölendő és módfelett ártalmas, sőt veszedelmes istenkísértés.

Ezenfelül pedig elvitathatlanul lerontja a magyar nemzetgyűlés tekintélyét kifelé és befelé egyaránt. Befelé tápot ad azoknak, akik már régóta kisebbitik és ócsárolják a nemzetgyűlés tagjainak szellemi képességeit és arravalóságát, kifelé pedig erősíti azt a céltudatos sajtó-manővert, amely nem valódinak és nem hivatottnak igyekszik feltüntetni a magyar nemzetgyűlés mai összetételét.

Minden bizonnyal azonban itt van a tizenkettedik óra ahhoz, hogy annyi meg-

próbáltatás, annyi szomorú példa után okuljunk a multon és kitarató, komoly munka hangjai töltsék be a föltámadásra készülő drága haza minden zegét-zugát. Félre a pártoskodással, félre a széthúzással

vezető kicsinyeskedéssel, elő az ésszel, elő a tehetséggel, elő a kapával-kaszával, elő a kérges dolgos kezekkel: munkára fel!...

Ebben azonban okvetlenül odafönn, az első vonalban kell előljárni és példát mutatni!

Teleki miniszterelnök a jogrendről

A párbaj-ügy a Ház előtt

Budapest, november 17. (Nemz. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését fél 12 órakor nyitotta meg *Bottlik József* alelnök. Felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe 9 interpellációt jegyeztek be, köztük *Orbók Attila* és *Ruppert Rezső*. Napirend előtt *Sándor Pál* szólal fel személyes kérdésben. Reflektál *Kuna P. András* felszólalására, aki a földbirtokreform tárgyalásánál azt mondotta, hogy ő és *Geiger Antal* birtokot vettek a Tiszántúlon s nyolcezer holdas birtokon 600 métermázsát termeltek. Kijelenti, hogy semmiféle birtokot nem vásárolt. Bebizonyítja, hogy a román megszállás alatti birtokon többet termeltek, mint a meg nem szállott területeken. Kijelenti, hogy lehelyezgetlen pénzzel sem spekulált. Azt az állítólagos birtokot felajánlja *Kuna P. András*nak. Az ő multja szeplőtlen és tiszta. Minden vádnak az ellenkezőjét bizonyítja be.

Ezután *Kuna P. András* szólal fel, aki kijelenti, hogy igen is, vásárolt *Sándor Pál* a román megszállás alatt jószágokat.

Sándor Pál rövid viszonzválasza után átternek a napirendre, a rögtönítélő bíróság alá vonható bünelekmények hatáskörének kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Mikóvölcsei Jenő elfogadásra ajánlja a javaslatot, amit a nemzetgyűlés vita nélkül általánosságban elfogad.

A részletes tárgyalásnál *Ruppert Rezső* módosítást nyújt be, melyszerint a törvényt terjesszék ki a párbajra is. A módosítást a nemzetgyűlés elveti.

Elnök azután napirendi indítványt tesz, majd átternek az interpellációkra.

Drozdy Győző a következő indítványt terjeszti az összkormányhoz: „Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a házhelyekről és

kisbérletekről szóló törvény végrehajtásánál a közigazgatási hatóságok nemtörődomséggel viselkednek? Hajlandó-e intézkedni, hogy a törvény sürgősen végrehajtsák?”

Az interpellációra *Tomcsányi Pál* igazságügyminiszter válaszol és kijelenti, hogy minden erejével azon van, miszerint a törvény mindenütt végrehajtsák, de máról-holnapra nem lehet ilyesmit megtenni. *Ruppert Rezső* a sajtószabadság ügyében interpellál és a kormányt teszi felelőssé azon eseményekért, amelyek az országban intézményessé tették a gonoszítottakat. Ha a kormány megengedte volna a lapoknak, hogy az eseményeket nyilvánosságra hozzák, az atrocitások nem harapóztak volna el. Kifogásolja a sajtótanácsadó bizottságok működését is. Azután felolvassa a következő interpellációt: „Hajlandó-e a kormány megengedni azt, hogy a sajtóban megjelenjen mindaz, ami igaz és hajlandó-e a katonaságot visszaadni a maga hivatásának?”

Teleki Pál gróf miniszterelnök azonnal válaszol *Ruppert* interpellációjára:

— A kormány megmutatta, — mondotta, — hogy a jogrendet akarja és tudja is helyreállítani. A sajtóbizottság működését revideálni most nem időszerű. Hajlandó megengedni közzölni mindazt, ami igaz, de ami nem felel meg a tényeknek, azt nem hajlandó a nyilvánosság elé engedni.

— Több cikket olvas fel és bizonyítja, hogy mennyire jogosult a cenzura mai kezelése. Kijelenti, hogy ő kezébe vette a jogrend helyreállításának ügyét és azt becsülettel végre is fogja hajtani. Mindenki, bárkinek hívják is, ha bűnössége bebizonyul, elnyeri büntetését.

Ruppert Rezső és a Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vették.

Az ülés lapzártakor még tart.

Mit tartalmaz a szerb-olasz egyezmény?

Rapallo, nov. 17. Az itt megkötött olasz-szerb egyezmény nagyjában a következőket tartalmazza: Az 1. pont megállapítja az olasz-jugoszláv határt, a 2. elismeri, hogy *Zára* városa, *Borgo Crizzo*, *Cervizzo*, *Roccagnazzo* és *Dievo* község egy része az olasz királysághoz tartoznak.

A 3. pont megállapítja, hogy *Cherso* és *Lussin* szigetek és vidékeik, valamint *Loposia* és *Pelagosia* szigetek a szomszédos szigetekkel együtt Olaszországhoz tartoznak. Az Osztrák-magyar monarchia volt többi szigete Jugoszláviához esatoltatik. A 4. pont elismeri *Fiume teljes szabadságát és függetlenségét*.

A fiumei állam corpus separatumnak nyilvánították, a hozzácsatolt istriai vidékekkel együtt. Az 5. pont kimondja, hogy a határok dolgában engedmények tetteik, 6. pont megállapítja, hogy Olaszország és Jugoszlávia a rapallói egyezmény életbelépése után két hónapon belül tanácskozással ülnek össze, amelyen mind-

két kormány javaslatokat tesz arra nézve, hogy gazdasági és pénzügyi téren szívélyes viszony fejlődjék ki közöttük. A 7. pont a Dalmáciában élő olaszok jogviszonyainak rendezését tartalmazza, a 8. pont szerint meg- egyezés létesítendő a két állam között, mely az eddig ellentétes kulturális vonatkozásokat kiegyenlíteni tartozik. A 9. pont végül kimondja, hogy a rapallói egyezményt olasz és szerb-horvát nyelven is ki kell adni. Vitás esetben az olasz szöveg mérvadó. (N. Fr. Pr.)

A trianoni béke a párisi kamarában

Páris, november 16. (Nemz. St. tel. jel.) A francia kamara a jövő héten tárgyalja a trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Görögország új helyzet előtt

Venizelosz megbukott és beadta lemondását

Athén, nov. 17. (N. St. t. j.) A görögországi nemzetgyűlési választásokon Venizelosz és pártja tökéletes vereséget szenvedett. Megválasztottak 118 Venizelosz pártit és 250 Konstantin király párti képviselőt. Venizelosz és a kormány több tagja kisebbségben maradt. Venizelosz beadta lemondását.

Athén, nov. 17. (N. St. t. j.) Havas ügynökség jelenti: Hír szerint Venizelosz külföldre fog utazni. A kisebbségben maradt liberálisoknak azt a tanácsot fogja adni, hogy fogadják el a népszavazás döntését. Venizelosz utódja hír szerint Gunarisz, vagy Rallisz lesz. Gunarisz nyilatkozata szerint a külpolitikában nem áll be változás.

Páris, nov. 17. (N. St. t. j.) A görög vá-

lasztások eredménye ismét előtérbe toltta a trónöröklést. Konstantin király visszahívását az antant egyetlenegy tagja sem engedélyezte.

Milánó, november 17. (Nemz. St. tel. j.) A Corriere della Sera azt az értesülését közli, hogy Venizelosz Egyiptomba ment. Viszont azt is híresztelik, hogy Párisba utazott.

Páris, november 17. (Nemz. St. tel. jel.) Svájci jelentések szerint Konstantin exkirályhoz rengeteg üdvözlő és hódoló távirat érkezik Görögországból és más külföldi helyekről, hol görögök laknak, főleg Amerikából. Konstantin kijelentette, hogy a választások eredménye annyit jelent, hogy *mielőbb visszatérhet trónjára.*

Pröhle Vilmos nyilatkozata

Budapest, nov. 17. (Nemzeti St. tel. jel.) Pröhle Vilmos nemzetgyűlési képviselő, az *Uj Nemzedék* munkatársa a Nemzeti Sajtóiroda munkatársának nyilatkozott a liberálisok részéről őt ért támadások ügyében és a következőket mondotta:

— A *Pesti Napló* szerkesztősége jónak látta, hogy a *Reppert ügyből* kifolyólag „leleplezzem” engem, mint olyant, aki a lapnak destruktív korában munkatársa voltam. Én 1914 óta ismételtelen irtam külpolitikai irányú cikkeket és utirajzokat a *Pesti Naplóba*, a háború éveiben is több külpolitikai cikkem jelent meg benne, de attól a pillanattól kezdve, hogy a *Pesti Napló* az első pacifista-hurt megpendítette, a nevezett lappal többé semmi néven nevezendő összeköttetést nem tartottam fenn. *Aki mást mond hazudik.*

Ismeretterjesztő előadások a ref. leánygimnáziumban

A ref. leánygimnázium tanárkara az intézet szertárai javára ismeretterjesztő előadásokat rendez az iskola dísztermében. Az előadások hetenként szombaton délután 5 órától tartatnak a következő programmal:

Első sorozat: nov. 20 án. Megnyitó, elmondja *Koncz Aurélné* ig.-nő. A gyerekszoba az állatvilágban, szabadelőadás, elmondja *Szondy György* tanár. **Nov. 27 Szondy György tanár: A toalet az állatvilágban. **Dec 4 Demeter István** tanár: A naprendszer és a világegyetem. **Dec 11 Demeter István** tanár: A naprendszer és a világegyetem, (folyt.).**

Második sorozat: 1921. jan. 9. *Koncz Aurélné* igazgatónő: Vissza a nemzeti klaszikusokhoz! **Jan 16 Szondy György** tanár: A katona a magyar költészetben. **Jan 23 Tóth Etelka** tanárnő: A háboru utáni Európa. **Jan 30 Hettesheimer Ernő** tanár: Bismarck. **Febr. 6.** Vallásos délután később közlendő műsorral.

Belépődij egy-egy előadásra, a vallásos délután kivételével 5 K.; az első sorosatra 15 K., a második sorosatra — a vallásos délután kivételével 15 K. Jegyek előre válthatók az intézet tanári szobájában Szondy tanárnál.

A népszövetség ülése

Zürich, nov. 17. (Nemzeti St. tel. jel.) A népszövetség tegnapi ülésén bejelentették, hogy eddig 14 állam kérte felvételét a népszövetségbe.

Valutaárfolyamok

Budapest, nov. 17. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 14:30—13:80, lira 18—18:50, rom. rubel 3:16, dollár 5:37—5:25, lei 8—7:70, francia frank 31:50—31:10, szokol 5:98—6:14, márka 7:06—7:29, svájci frank 84, korona dinár 15—50, francia dinár 14:90. Zürichben a koronát 130-al jegyezték.

Svájci lap a magyar viszonyokról

Zürich, nov. 17. (Nemz. St. tel. jel.) Egyik nagy zürichi újság legutóbbi számában Magyarország külpolitikai orientációjával foglalkozik. Magyarország már súlyos helyzeténél fogva is védelmet keres valamelyik külföldi állammal. Erre vezethető vissza vonzódása Franciaországhoz is. Párisban most arra törekednek, hogy egy bolsevik ellenes blokkot létesítsenek Cseh, Lengyel, Magyarország és Románia között. Franciaország egyúttal közgazdasági kapcsolatot akar létesíteni Magyarország és Ausztria között. Magyarország és Ausztria viszonya az utóbbi időben feszültté vált, ami tekintettel a bécsi kormányra, a bolsevik irányzattal való kacérokodására, Magyarország részéről érthető.

Végül kiemeli a cikk, hogy a magyarországi jelenlegi antiszemita irányt igen sok kiváló politikus is átmenetileg szükségesnek tartja.

D'Annunzio nem támad?

Zürich, nov. 17. (N. St. t. j.) A *Giornale d'Italia* jelentése szerint az a hír, mintha D'Annunzio megszállná Spalatót és Sebenikót, nem felel meg a valóságnak. D'Annunzio jelenleg is Fiumében van és semmiféle jelét nem mutatja újabb vállalkozási kísérletének s barátai mind odahatnak, hogy minden ilyen tervétől elálljon.

Az öröme és vígságok városa talán sohasem élt oly tobzódo életet, mint ma, amikor mélyeséges gyász borított a védtelen magyar rónákra. Fénye, csillogása, zaja és larmája a diadalmas győző minden féltelenségét arculatán hordozza, s alig akarunk hiúni szemeknek, mikor mélyeséges szomorúságunk idején az örök szép Páris életéről egy bécsi követ alábbi sorait olvassuk:

— Páris olyan Bécs mellett, mint egy valódi világváros egy tartomány székhelyéhez viszonyítva. Világítása éjjel 11 óráig igazán tündéres, de utcai világítását még azután sem lehet összehasonlítani Bécs legelőkelőbb esti óráinak világításával sem. A forgalom rendkívüli mértékben megélelénkült, s csak Londonnal hasonlítható össze. Az utcakon roppant sokaság van, hogy az átkeles azokon a helyeken, ahol nincs „tilos” és nincs rendőr, igazán életveszélyes. A kocsiközlekedés lassan-lassan kimegy a divatból. Vannak ugyan még az ugynevezett „petites voitures” (kis kocsik), amelyek a mi egyfogatúinkhoz hasonlítanak, de a személyforgalom túlnyomó része automobilon, vagy a jóval olcsóbb autóbuszokon bonyolódik le... A frankot azonban nem szabad koronákra átszámítani, mert ez esetben ellenmondásba keverednénk, mert a háboru előtti Párishoz viszonyítva a mai Páris is jelentősen megrágtatott. Az élelmiszerek kétszerte, háromszorta drágábbak ma, mint akkor, sőt egyéb szükségleti cikkek, mint a ruha, cipő és fehérnemű ötszörösen is megrágtatottak. A luxuscikkek árai azonban még ezt is túlszárnyalják. Egy nyakendő, ami a háboru előtt 5 frank volt, most 40 frankba kerül.

Balázs Árpád nóta-estélye

Tizenhárom éve, hogy egy nóta bejárta az országot: Rácsos kapu rácsos ablak... és Balázs Árpád nem arra volt büszke, hogy e nótaival a pesti orfeumok fáradt lekébe is belopta magát, hanem hogy a legparányibb eldugott kis falu rácsos kapuja előtt is, a legegyszerűbb legény ajkáról is felhangzott a nótaja, mintegy szivettépő bucsuszó.

Zilah, a Meszes alja kis városa, honnan a boeskoros oláhok elől menekülni volt kénytelen, termette legszebb nótaít. Dalköltő pályájának fénypontjai: Gyere velem akác lomb falumba... Vasraverve most visznek a vármegye házába... Nem a Tisza partján fekszik ez a csárda... Levelem, levelem nem kell nekem a világon semmi... Két kicsiny kis szoba... Akit én szeretek... Két babonás szép szemednek... Itt hagyom a falutokat... Ahogy én szeretlek... és még sok-sok drága szép magyar dal. Szilágy vármegye árvaszékének h. elnöke volt, most az államrendőrség-nél tanácsosi rangban van.

A debreceni rendőrség vezetőségének sikerült megnyerni őt arra, hogy egyetlen estén *f. hó 24 én a Vigszínházban hangversenyezzen.* Azt hisszük, hogy nemcsak Debrecen műértő közönségének, hanem vidékének is felkelti érdeklődését, és dalait még jobban megszeretteti.

Az országos hírű dalköltő az estély tisztajövedelmét jótékony célra szánta s így művész közreműködését a legnemesebb szándék szolgálatába állította.

Amerika segít Wrangelen

Páris, nov. 17. (Nemzeti Sajtó tel. jel.) Wrangel tábornok párisi képviselője táviratot kapott, hogy az Egyesült Államok utasította párisi megbízottját, miszerint Wrangel tábornokon minden lehető eszközzel segítsenek.

Konstantinápoly, nov. 17. (N. St. tel. jel.) A Chigagó Tribuna jelenti, hogy Wrangel tábornok egy cirkálóra szállt fel, amely csapatokat is vett fel. Wrangel csapatai hősiesség ellenállást fejtenek ki, azonban a helyzetük tartóhatatlan. Számos tiszt öngyilkosságot követett el, nehogy fogságba jusson. Konstantinápolyba 25 ezer menekült várnak.

A diadalmas Párisból

— Egyéb háboru utáni jelenségek azonban a francia fővárosban is. Épen úgy dominálnak, mint minálunk. A lakásínség ott is ijsztó és a lakosságot szükséglakásokban helyezik el.

— Aprópénzt, helyesebben váltópénzt nem ismernek. A legkisebb életképes pénz a félfrankos, amely egyben a legkisebb borral való is... Általánosságban a párisi élet is megváltozott. Az előkelő éttermekben és utcákon nagy feltűnéssel láthatók az új milliomosok, de a középosztálynál még sincs meg az a nyomasztó szegénység, mint nálunk. Jó vendéglőkben 15 frankért gazdag és izletes ebédet kaphat az ember és a Louvréban meg a Luxemburg-palotában még mindig a régi közönség látható.

— Párisban ma minden nyelven beszélnek és nem tűnik fel, ha németül is hallani. Nincs mit csodálkozni hát, ha a szállókban és éttermekben valóban nemzetközi közönség verődik össze, ami Párisnak olyan képet kölcsönöz, mintha a nemzetköziség középpontja lenne.

— A diadalmas Páris élete igazában csak este 8 órakor kezdődik, amikor megnyílnak a színházak, kabarék, orfeumok és mulatók kapui és ragyogó, csodaszép hölgyek, elegáns urak szállnak ki előttük az örülten száguldo autókba... Épen úgy, mintha 6 év óta semmi sem történt volna a világon, mintha nem döntött volna össze trónokat, nem tett volna koldusokká országokat, nem tiporta volna sárba az isteni örök igazságot a francia imperializmus. Páris örül, vigad és tobzódik fényben és bőségben...

HIREK

A párisi

hathatatlanként Pantheonjában emléket állítottak azoknak a francia katonáknak, akik hősi halált haltak hazájuk védelmében és ismeretlen helyen, a csaták árkaiban névtelenül, jeltelenül alusszák örök álmaikat. A diadalmas Franciaország hihetetlen fény és pompa kíséretében rója le kegyeletét a névtelen hősök iránt és a megcsufolt meggyalázott magyar lelkekben nem maradhat visszhang nélkül a párisi Pantheon ünnepéje. . . . Nekünk is vannak névtelen hőseink a mi fiaink közül is sokan maradtak jeltelenül az orosz hőmezők, a szerb meredek, az oláh bécek, az olasz dolinák, sőt még a francia völgyek ölén is, de még ma is szenvednek sokan a fogolytáborok gyötrelmes embertelenségei között névtelenül. Oh, de mi nem köbe vasba érbe és más porlódó anyagba öntöttük a nemzet hálját, a haza elismerését számukra, hanem belevestük a hűségese, komolyan szeretni tudó magyar szív legmélyébe, hol szebben, pompásabban, ékeesebben ragyog a rájuk való emlékezés a párisi Pantheon valamennyi csodaművénel. Most azonban nem ünneplhet a magyar, mert mélyseges gyász borított rá a párisi nagyurak elvakult győzelmi mámorára és mert a névtelen hősök számát milliókkal szaporította a trianoni béke becikkelyezése. Milliókkal. . . . A megkérdezésük nélkül elrablott elszakított területek millióival, akik névtelenül türik, szenvednek, nyögnek a rabló hordák embertelen, aljas garázdálkodásait. . . . Oh, mi bizony tudjuk, hogy egyszer talán nem is sokára, egyszer mi is ragyogó, pompás, nagyszerű ünneppel fogunk áldozni a mi névtelen hőseinknek a feltámadás után. . . .

A mezőgazdasági egyetem felállítása Debrecenben. Dr. Pokoly József egyetemi rektor vezetésével Budapestre küldöttség ment fel ma reggel, melyben a városi tanács részéről dr. Csűrös Ferenc vesz részt. A kormánytól kéri fogja a küldöttség a mezőgazdasági egyetem felállítását. A küldöttséget pénteken fogadja kihallgatáson a kormányzó.

A Szent Erzsébeti egyesület szegényei segélyezésére november 20-án, szombaton délután 5 órakor a kath. gimnázium dísztermében kulturdélután rendez, melynek műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd, tartja dr. Lindenberger János püspöki helynök. 2. Műdalokat énekel Gratzlly Norbertné, zongorán kiséri Révfy Károly. 3. „A legszomorúbb város” irta Szilágyi Béla, szavalja Szűcs Margit. 4. „Nők a szabad közműveltségben” szabad előadás, tartja dr. Iványi Béla egyetemi tanár. 5. Haydn sonata, hegedűn előadja Párbauer Ferenc, zongorán kiséri Révfy Károly. 6. Hymnus, éneklő a vegyes egyházi énekkar. Jegyek válthatók Antalfi könyvkereskedésében és este a pénztárnál.

Márk Endre ügyvéd. A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Márk Endrét, Debrecen székhellyel, az ügyvédi kamara névsorába felvette.

A mezőgazdasági bizottság. A mezőgazdasági bizottság illetve a bizottsági tagok megválasztásának előmunkálatát a mai tanácsülés fogja tárgyalni. A választójegyzék összeállítását, melynek december 1-ig kell elkészülni a tanács a listatirodára bízta.

Menekültek figyelme. Egri Lajos szabász, Vénkert, Domokos Lajos-u. 28. sz. a. lakos ígéretet tett a Menekültügyi Hivatalnak, hogy a menekülteknek egy ruha megvásárlását 600 koronában szánja. Fordítás 10 százalékkal több. Menekültügyi kirendeltség.

A Keresztény Nemzeti Liga ma este fél nyolc órakor a Vigszinházban tartandó Zrínyi-estélyére földszinti jegyek korlátolt számban még kaphatók. A rendezőség felhívja a propaganda bizottság azon tagjait, kik jegyeket árusítás végett átvettek, hogy azokkal d. n. 3 óráig a főtájkárnál számoljanak el, mert ellenesetben azokat terükre eladottnak fogja tekinteni.

Mezőgazdasági oktatás a Ludovika Akadémiában. A mezőgazdasági ismeretek jelentőségét mi sem bizonyíthatja csattanósabban mint az a valóság, hogy a folyó iskolai évben a gazdaságtan a Ludovika Akadémián is a rendes tantárgyak sorába tartozik s annak előadásával Reichenbach Béla közgazdasági egyetemi rk. tanár bízott meg. Ezt a hirt örömmel közöljük s követendő példa gyanánt állítjuk oda helybeli főiskolánk számára is, a melyeknek hallgatói majdan a nép körében élnek és a falu életében irányító és vezető szerep vitelére hivatottak.

Az új gabonarendelet végrehajtása felől a debreceni GOK és a közellátási hivatal tegnap délután értekezletet tartott.

Akadózik a szénellátás. A szénellátás nyomorúságait napirenden tartjuk állandóan, mert az a veszedelem fenyegeti a várost, hogy sötétben marad. Meg kell állapítanunk, hogy az ígért 8 vagon szén még három egymásutáni napon sem érkezett meg, miért is a világitási vállalat kénytelen volt az áramszolgáltatást a legszigorúbb méretekre szorítani. Már napok óta még a délutáni vasutközlekedés is szünetelni kénytelen. Kedden már nem volt tartalék-szén és csak másfél vagon érkezett. Ezért már a malmok sem kaptak áramot.

Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. A közszolgálati alkalmazottak kedvezményes céljára kiadott két színű ideiglenes igazolványok és két, valamint vörös színű számszelvényekkel a pi. minisztériumnak sürgősen el kell, hogy számoljunk. Felkérjük a hivatali főnök urakat, hogy hozzánk, pü. Pártus főosztály 11. szám al. l. c. november hó 23-ig d. n. 4-6 óra közötti időben a megmaradt ideiglenes igazolványokat és számszelvényeket pontos számadás kapcsán bejelenteni sziveskedjenek. A számadásokban megjelölendő, hogy az illető hivatalfőnök vagy testület megbízott a beszerzési csoporttól hány darab két igazolványt és hány darab két és vörös számszelvényt vett át? És névszerint fel kell sorolni a számadásban, hogy azokat kiknek osztotta ki és akiknek kiosztotta, mi azoknak a tagsági igazolvány száma. A kiosztott igazolványok és számszelvények pontos elszámolása azért a rendelet értelmében az átvételt fejelemi felelősség terheli.

Felhívás a posta- és távirtda nyugdíjasokhoz. Azon posta- és távirtda nyugdíjasok, kik a Debrecen I. sz. postahivaltól kapják fizetésüket, új kedvezményes ellátási jegyeik átvétele végett jelentkezzenek a Debrecen I. számú posta élelmezési megbízottjánál.

A játékbabakészítő tanfolyamot az ev. tülleregylet csütörtökön délután 4 órakor a női kereskedelmi iskolában (Egyház-tér 2., udvari ép. II. em.) megnyitja. A megnyitásra a beiratkozott hölgyek mind meghívottak, a munkarend megállapítása végett. Anyagot mindenki maga hoz. Aki eladó szövet-, selyem- stb. hulladékok tud, közölje ezt a vezetőséggel, ahol ilyen anyagot vesznek.

Vörhenyjárvány Hajdubárházon. Püspökládány és Hajdubárházon után Hajdubárházon is oly veszedelmes jelleget öltött a vörhenyjárvány, hogy dr. Losonczy Álmós t. főorvos javaslatára az alispán kénytelen volt az összes népiskolákat és kisdudóvokat bezáratni.

Könyvet és újságot kér a Move. A Move felkéri Debrecen város hazafias közönségét, hogy kiolvasott újságokat és könyveket a katonaság részére időnkint a Move irodájába (Sas-u. 4. II. 2.) beszovalgatni sziveskedjék. Az egyesület minden egyes lappéldányt és könyvet a legnagyobb köszönettel fogad. Tekintettel a hazafias és jótékony célra, kéri a minél tömegesebb adományozást.

Két kellemetlen idegen. A sok belopkodott gondörténésű lánocs két diszpédányától szabadult meg Hajdudorog. Korn Áron áremelő bajokot, aki a világháború elején „menekült” Galiciából Hajdudorogra és ott megragadt. — felszaporodott családjával együtt a zalaegei ségi táborba szállították, ellenben Grün József nevű galiciánér nem varta be, míg sorsa eldőlt, hanem — állítólag! — kivándorolt Palesztinába. Csak hamisnak ne bizonyuljon ez az örvendetes hír és viszont ne lássuk Grün hitsorsost dugóhúzó fűrtjeivel a debreceni Csók-utcon. . . .

Move-közlemény. Csanak János földbírtokos ur 1000 K befizetésével alapító tagjaink sorába lépett. Szomjas Gusztáv főispán ur 1000 K megajánlásával alapító tagjaink sorába lépett. Midőn egyesületünk hazafias céljaira ezen szép adományokat meleg köszönettel átvesszük, hazafias s követendő példaként a nagylelkű adakozók neveit Debrecen város és Hajdubármegye közönsége elé állítjuk.

Gróf Monte Christo Dumas regénye 4 folytatásban a párisi Pathé filmgyár mesterműve ma az Uraniaiban.

A Move-tagok figyelmébe! Figyelmeztetem a „MOVE” tagokat, hogy a ma, csütörtökön a Vigszinházban megtartandó Zrínyi-estélyre tekintettel a tömeges jegyvételre, jegyeiket idejekorán szerezzék be a Vigszinház pénztáránál. Kérem a tagoknak az estélyen minél nagyobb számban való megjelenését. Titkár.

A Szövő és háziipari tanfolyam megkezdte működését hétfőn a Dóczy-intézetben (Kossuth u.) és azóta a legnagyobb érdeklődés mellett folyik a fonás tanítása. Igen nagy számban vannak urihölgyek, fiatal leányok, akik megértve a szövő és háziipar fontosságát, nagy szorgalommal fognak. Azonkívül sürűn jelentkeznek olyan faluról idekerült asszonyok is, kik a fonás, szövés mesteriségét értik és így keresetképpen akarják üzni ezt a mesteriséget. Ugylátszik, hogy az egész akció szép jövő elé néz. Tanfolyamra jelentkezni lehet a Dóczy-intézetben naponta d. n. 2-től 4-ig.

Jótékonykás a menekültekkel. A napokban a menekültek javára a következő adományok folytak be: Kovács József debreceni nyug. polgármester elhalálása alkalmából Koszormegyei írás címen Kókay Lajostól 100 K, Sallai Lajostól 100 K, Sallay Lászlótól 100 K, Sallay Gáborától 100 K. Nagy József fő elhunyt alkalmából Koszormegyei írás címen a pénzügyigazgatóság tisztviselőitől és alkalmazottaitól 968 K. Surányi Kázmérvéltől tulajdonostól 290 K. Fogadják a jövő adakozók a Menekültügyi Hivatal hálás köszönetét.

A „Napsugár” műtárgy-árverése december hó 4-én és 5-én. E célra bármilyen művészeti becsű antik vagy modern tárgyat átvessz és bővebb felvilágosítással is szolgál a kiadóhivatal: Piac-u. 10, I. em.

Több cukrot kapnak a lelencek. A népjóléti miniszter elrendelte, hogy a gyermek-műhelyi lelencek havonként a rendes fejadagon túl 25 dekagrammal több cukrot kapjanak. — Hát a többi gyermek?!

Gyermekvédelem telepbizottságok. A gyermekvédelem hatóságába tételére minden községben gyermekvédő bizottságot fognak alakítani. E bizottságok feladata lesz védelemben részesíteni az elhagyatott, árva és szegény gyermekeket.

Gróf Monte Christo Dumas világhírű regényét mutatja be ma az Urania.

Rendőri hírek. Műhely tűz. Tegnap este a Szepességi-utca 9. szám alatti varrodában műhelytűz támadt. A tüzet még a tűzoltóság megérkezése előtt eloltották. A kár jelentéktelen. **Méregész.** Balla Antal 12 éves Görbe-utcai lakos tegnapelőtt este még megvacsorázott, ám tegnap reggelre meghalt. A halottkém mérgezést konstatált nála, mire a hatóság elrendelte a hulla felboncolását és a vizsgálatot. — **Lopás.** Vitéz József hajdunánási lakostól 15 kgr. szappant és 1 kgr. szalonát loptak Nagy Sándor és Karakas György debreceni lakosok. Eljárás indult ellenük.

Irodai felszerelési cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása Antalfi könyvkereskedés Szent-Anna- és Varga-u. sarok.

Nagy táncestély a „Royal”-ban e hó 21-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel, éjjeli 12 óráig. Belépődíj vígalommal 13 korona. Tisztelettel ifj. Schaff János.

Törvénykezés

§ A helveneszlendős vádlott. Közismert alakja volt Nádudvar községnek **Fekete Lajos**, a tizköblös gazda, aki minden cselekedetével azt bizonyítja, hogy „öreg ember nem vén ember.” Ma hatóság elleni erőszak büntette miatt állt a törvényszék előtt, mivel 1920 márciusában Nádudvaron a végrehajtót és a rendőrt, akik végrehajtani jöttek hozzá, nem valami udvariasan fogadta. A záloglási jegyzőkönyvet szétépte, a végrehajtóra káromkodás közben először széklet emelt, majd vasvillát fogott. A mai tárgyaláson mindjárt az elején baj volt. Mikor kérdezték tőle, hogy volt-e már büntetve, méltatlankodva felelte: — Még az apám se! Mikor **Bod Kálmán** kir. ügyész erre elébetárta,

Ha fényesen akar mulatni

akkor nézze meg a Vigszinház új műsorát Pintérek vendégfelléptével pénteken, szombaton este 7 órakor

hogy bizony többiben is volt büntetve hatóság elleni erőszak miatt, hosszas gondolkodás után így felelt:

Az semmi, az még legénykorban volt!
A vádat egyébként tagadta, de Tóth Lajos és Szatmári Sándor végrehajtó megerősítették a vádat, hogy igenis elítélte a záloglási jegyzőkönyvet, a széklet meg rájuk fogta. Dehogyan kérem mondotta erre nagy derűtlenség között az öreg magyar, a papírnak csak a szegeletjét téptem le, a széklet meg csak megigazitottam, mert utban volt!

A bíróság 8 hónapi börtönrre és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az öreg csak csóválta a fejét, majd megszólalt, nem fogadhatom el én ezt, mert a légnél is ártatlanabb vagyok! Feliebezett az ítélet ellen.

Okirathamisító földműves. Érdekes közokirathamisítási bűnügyet tárgyalt ma a törvényszék Binyey Gyula elnöke alatt álló tanácsa. Szatmári Sándor földműves a listiroda által Mátó András nevére kiállított árpautalványt, amely 200 kilogrammról szolt, kiévitotta hétszáz kilogrammra s a hamisított utalvány alapján vásárolt Leiter Imrével 700 kilogramm árpát. A perbeszéd után a bíróság közokirathamisításért 6 hónapi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte a hamisító atyafit.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei.

Than Gyula gyönyörű népszínműve 18-án A) és 19-én B) bérletben megy a Csokonai színházban. Címe: Paraszthűség. A darabban Kászter Irén táncol.

Tip-Tap-Top (a három jó madár). Ligeti Lajos kitűnő komikus Debreczennek évekig dédelgetett kedvenc művésze jön vendégszerpelni hétfőn, november 22-én az Apolló moziban. Színpadra kerül Tip-Tap-Top című operette burleszk kineuma székes ének és táncokkal 4 felvonásban. A közönség bizonyára örömmel veszi a kedves viszontlátást és a kitűnő szkezet is, miután ilyen már évek óta nem került bemutatásra. Jegyelővétel.

Gróf Monte Christo. Dumas világhírű monumentális regényét mutatja be ma az Uránia. A regény érdekfeszítő szövevényes meséje, izgalmas kalandjai szenzációsan érvényesülnek a filmen, mely a párisi Pathé filmgyár mesterműve. A francia művészek pompás játéka elragadó.

Az aranyasszony című nagyszabású olasz filmdrámát mutatja be ma az Apolló. A főszerepet a csodás szépségű olasz művésznő P. Menichelli játssza nagystílusban. E művészfilmet a közönség figyelmébe ajánljuk. Jegyelővétel.

Gróf Monte Christo Dumas világhírű regénye ma az Urániában. Jegyelővétel.

DEBRECENI Kalapgyár
SZÉLL ÉS KÖSA
Női és férfi kalap megren-
delések és javítások gyorsan
és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

Szabó János

urfi szabósága és egyenruházati cikkek raktára
Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Ha olcsó és izléses

Rózsa Virágcsarnokba

Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület) Művirágkoszorúk viszonteladásra a leg-
olcsóbb gyári árban.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

SPORT

A DEAC esütőtűköt, 18-án délután 5 órakor az Egyetem körben szakosztályi felmentő és alakuló gyűlést tart. A szakosztályi tagok és tisztviselők, de különösen a jelenlegi infózók feltétlen megjelenését kéri az elnökség.

DETK-DEASE. A bajnoki szezon végéhez közeledünk már, ennek dacára is vasárnapi-vasárnapra érdekes-nél-érdekesebb mérkőzések kerülnek eldöntésre. Most vasárnap az úgertőri pálya felé fordul a figyelem, ahol a Máv TK csapata a DKASE-val kerül össze. A mérkőzést általános érdeklődés előzi meg.

Belépésre keresünk

ügyes jó megjele-
nésű fiatal embert

expeditornak és üzletszerzőnek

fix fizetés és jutalék
mellett. Az allas mi-
előbb elfoglalandó. —
Gyakorlottak előnyben
részesülnek. — Je-
lentkezni lehet lapunk ki-
adóhivatalában.

29759-920.

Hirdetmény

Az 1886. évi XXI. t.-e. 17. §-a értelmében értesítjük a város adózó polgárságát, hogy a városi házipénztár, az általa kezelt alapok és alapítványok, valamint a város vállalatainak 1921. évi költségelőirányzata elkészülvén, azt a mai naptól kezdődőleg 15 napon át közszemlére a városi számvéviségnél kitettük.

Kezves adózók a költségelőirányzatra vonatkozólag esetleg felmerülő észrevételeiket a költségelőirányzat tárgyalására hivatott törvényhatósági bizottság közgyűlését 5 nappal megelőzően a városi Tanács iktatóhivatalába írásban beadhassák.

Debreczen, 1920. nov. 15.

A városi tanács.

KERESEK 20—25 ezer ko-
rona tőkét köz-
szükségleti cikkek nagyban és kicsinyben
forgalomba hozatalához. Cím a kiadóban.

Temetkezési vállalat

Tulajdonos Sztrupka Lajos Békésgyula 50 év óta fennáll nagyszabású üzlet felszereléssel eladó.

Hirdetését

d u. 2 óráig adja be a

Hajdudföld

kiadóhivatalába

(Piac-u. 59.) ha azt

akarja, hogy másnap

ezren és ezren

: olvassák. :

APRÓ HIRDETÉSEK.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, brili-
ánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2. szám 1. emelet

Menekült
tanár, gazdász, intézői v.
nevelői állást esetleg —
mindkettőt vállal Ajánlat
„Benignus” jellegre ki-
adóba.

Egy
jó faj kandisznó megvé-
telre kerestetik Bovebbet
Hatvan utca 21. sz. alatt.

Mosott rongyot
keresek mintegy 15—20
kötet megvétele, Megke-
reséseket a kiadóba.

Favágót
keresek, mintegy 3 öl fa
felvágásához. Címem meg
tudható a kiadóban.

TRÓPAPÍR
fehér irodai és fo-
galmi eredeti cso-
magokban kapható
lapunk kiadóhivatalában.

Wertheimcassa
5. számú eladó Farkas
Goldbergernél Hunyadi-
utca 17.

Róváry és Altmann
szűsők, Piac 42. Pannónia étel-
let. Bármilyen e szakmába vágó
munkákat pontosan és jutu-
nyosan készítenek.

Gyermektelen
házaspárnál mint minde-
nes családtag azonnali
alkalmazást talál házi te-
endők elvégzésében jártas
középkorú nő. Menekült-
tek előnyben részesülnek
Honvéd-u. 14.

Aranyért
fizetek grammjéért 110
koronát Arany Bika bér-
ház Krámer

Mosást
vállal menekült asszony.
Címe: Somogyi Gyuláné
Salvátor barak.

Eladó
34 drb haszonra való
nyár és fűzfa. Értekezni
Varga-utca 25.

Rizkancsok
felvétetnek fix fize-
téssel és jutalékkal
lapunk kiadóhivatalában

Mézet
a legmagasabb napi áron vásárol az Orszá-
gos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképvisé-
lete Budapest IX. ker. Bakáts-utca 8 szám

Mindenemű ruhafestés, vegytisztítás, alkalmi ruhák,
fértöltényök, gyászruhák festése 24 óra alatt készen.
Gallérok, kézeiök, férfingek és fehér
neműek tisztítása
Egyház-tér 5 szám alatt.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Baját készíttető elegáns férfi
öltönyök kapnak.

Forgács István
műorás
Bádagos-u

Számoló papír
11—21 cm nagyság 500 drb 30 K
05—16 cm nagyság 500 drb 20 K
a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál
PIACZ-UTCZA 59

Gazdálkodók
részére finom —
gyapjuszövetek öl
tényre és téli ka-
bátba legolcsóbb-
ban beszerezhető

ROTH ADOLF Piacz-utca 77

RUM és LIKÖR ESSENTIAK
Parfümök, arckrémek, szappanok, kölni vizek, fésű és keféruk a legolcsóbban
szerezhető be a

Korzó Droguerában Piac-utca 42.